

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy hasábnál... Kisebbségi hirdetések... Bélyegdíj minden külső beiratásért 20 kr.

Hirdetők felvételre a kiadó hivatalában... KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. közz. irodájában is.

Név nélkül vagy bementetetlen beiratásokat nem vesznek figyelembe. Kéziratokat vissza nem adjuk.

hölgyepor.

(rad) Glogovácson.

eltesen ártalmatlan, elismert hölgyeporom, nem hagy maga után, minden kellemtelen különbséget és tapintatot az arcbőr szépségét. szőnye Palmay Ilka csak is egyedül ezen s azt bárcinek is.

sulyu dobozokban.

DR.

mely eddig sokak kezelték a legártalmatlanabb kitűnő, minthogy a száját igen kellemes

Ára 70 kr.

erésznél,

on.

kir. udvari illat. N. Váradon Molnár gyógyszerész és elásokat a kiirt he-

ATT!!

ab

köz

aljatok!

mege-service, igen jó, su- és ugyanazon rangba helyezésre irásos kezesség-veel érték egy negyed ré-

2 frt 25 kr.

1 frt 20 kr.

1 frt 20 kr.

1 frt 40 kr.

1 frt 10 kr.

— 60 kr.

1 frt — kr.

2 frt — kr.

1 frt — kr.

1 frt — kr.

1 frt — kr.

1 frt — kr.

14 frt 35 kr.

el félmegjelleve van

rendelőiek, de az, ki az ás ár helyett megkapja

auptdepot

32.

ul visszaadják. A vállalat (20.)

ntos

rlóknak!!!

lan, szabadalmazott fsourmit, y nélkül székek, hintaszékek, an, utólérhetlen eleganciájuk, zetésben az elismert

ülőbutorok

te: szerint hajlítva van.

ydner Jánosnál

sch-bazár.

er elpusztíthatlan szabadalma- (17)

átik.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre... Fél évre... Negyed évre... Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpácz, Vécsey hás földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethető helyben: TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvnyomdájában és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok útján.

A munkáspárt.

Nem vagyunk kicsinylők semminemű mozgalom iránt, a mely hazánkban az eszmék terén előfordul. Hiszen úgy érlelődik e jözan meggyőződés, hogy ha kicsérletnek az eszmék s megvilágosítottak az elvek.

Évek óta, hangyaszorgalommal működik s gyarapodik Magyarországon a munkáspárt, mely a szocializmus és kommunizmus elveit hirdeti. Nem látja ezt meg senki, mert a fel sem vesés által akarják, a mint szokták mondani, agyonütni.

Mi nem tartjuk oly jelentéktelennek az ő működését. A hírlapok tudomást vesznek ugyan gyűlöléseikről, melyek rendszeren botrányosan végződnek, de nem fejtetik céljaikat, nem ismertetik meg azt az elemet, a mely a magyarországi munkáspártot alkotja. Pedig létezését, s az egész országban szétágazó kiterjedését tagadni épen nem lehet.

Utóbbi időben két árnyalatra oszlott ez a párt. A konzerv veszték-e össze, vagy elvi különbségek támadtak közöttük, azt bajos volna meghatározni.

A józannabb rész most vasárnap tartotta nagy gyűlését az általános szava a t j o g életbe léptetése tárgyában. Régi idők óta hangsúlyozták őket ezt már, s gyűléseiknek egyik főtárgyát rendszeren ez ügy megbeszélése szokta képezni. Legalkalmasabb tárgy is arra nézve, hogy a ritkán hangoztatott kommunisztikus programponok mellett minél több tagot szerezzen a pártnak.

Hiszen az általános szavazatjog elvének a hatalmon levőkön kívül senkiesem elensége e hazában. A radikális ellenzék követelte ezt annak idején az országgyűlésen is. Így tehát ez nem a munkáspárt kizárólagos elve, s nem is ez képezi sarkpontját, hanem a mit évi nagy gyűléseikön szoktak hirdetni: — a vagyonközösség.

Ez a pont az, melyben a józan magyar ember velök sohasem érthet egyet.

De nem is ért. Ők ugyan ámitják magukat azzal, hogy nekik az ország minden részében van hívők, mert tulajdonképen egy betegségyelőző-egylet cézge alatt vannak ők tömörülve, s azt hiszik, hogy a kik annak tagjai, mindnyájan vallják a párt kommunisztikus elveit is. Ebben csalódnak.

Mert sok derék magyar iparos van azok közt, a kik részint kormánypártiak, részint függetlenségiiek. Ezekről pedig határozottan távol áll a kommunisztikus irány.

Hiszen azt meg tudja mindenki, hogy a magyarországi munkáspárt hangadó alkatrészeit épen nem a magyar elem képviseli.

Botrányosan jelezték e körülményt most a közlebbi ülésen is. Midőn egy szónok a magyarokat érintette, a tömegből felhangzik a zúgás: n e m v a g y u n k m a g y a r o k ! Tudtuk azt régen. De annyi érettséget már elvárhattunk volna azoktól a tisztelt munkás uraktól, hogy ha nem szegyenlik a magyar föld kenyérét enni s ennek borát inni, akkor legalább ne tüntessenek polyák érzületökkel hazafiatlanságuk mellett, mert biz ez illetlenség is.

Nem vagyunk magyarok! Ezt lármázza az a párt, mely Magyarországon létjogot akar magának teremteni. Valóban, nem lehet illő nevének nevezni e henczegést, e vakmerő kihívást, a mit épen az ország fővárosában követtek el.

A magyarországi munkáspárt magaviselete olyan, hogy az pártoló támogatásra nem számíthat az igazi magyar emberek részéről. Ugyan kisorakoznak az alá a lobogó alá, a melynek vásznán ott áll a visszariasztó jellege: nem vagyunk magyarok.

Tudjuk azt mi, hogy a világpolgárság tágas köpönyébe burkolóznak ezek a jó urak, s azért rázzák le magukról a hazafiság himporát.

De ha egyáltalában nem akarnak magyarok lenni, akkor kinek akarnak ők itt ebben a hazában jöletet teremteni? Vagy erőszakkal akarják e hont boldogítani, mint ezt nyelvokunk Bach és Smerling megkísérelte már e szegény nemzettel?

A magyar ember nem fog azért kivándorolni saját hazájából, hogy azoknak a tisztelt uraknak adjon helyet, a kik azzal a jelszóval kezdik hódításait, hogy — ők nem magyarok.

Szép dolog is volna az, közös vagyonnak nyilvánítani Magyarországot, a tu lajdonos gazda izzadna, fáradna egész napon és éjen át, a polyák urak pedig csak úgy rendelkezének a honpolgárokkal, mint a négy lábú barnokkal. Ők szednék a tejfölt, a törzsmagyar pedig inná meg a savóját.

Miért nem boldogítják megváltói elveikkel saját hazájukat? S miért tolokodnak annak a nemzetnek a nyakára, a melynek még nyelvét sem értik, nemzeti jellegét, erkölcsait, szokásait nem ismerik, sőt ennek ős nemzeti tölkreveiséikkel homlokegyenest ellentétbe helyezik magukat.

A magyarnak megvan ösidőktől fogva nemzeti törekvése, él uralkodó eszméje, mely az önállóságban, függetlenségben nyer kifejezést. Testvériesen egyesülünk mindig azokkal a bevándoroltakkal is, a kik bár nyelvünket kéllőleg nem beszélik, de a hazafiaság terén velünk együtt dolgoznak s új hazájok boldogságát szívökön hordozva, lélekben összeforrnak a magyar elemmel.

Nem gyűlöljük mi az idegen ajkuakat, de azt megköveteljük, becsületes házigazdakint, hogy ha valaki hozzánk jön vendégül, viselje magát tisztességesen, s ne sértgesse a családtagokat, a kiknek szívességét itt tartózkodása alatt feltétlenül szükségeli.

A munkáspárt nem így viseli magát. És mégis panaszkodik, ha kihágásaiért olykor megérdemelt rendreutasítást nyer. Ellen-ségeül tekint a magyar társadalmat, pedig ő nem akar ezzel megbarátkozni. Fenszóval hirdeti, hogy ő a nép nyomorán akar segíteni, s nem akar egyesülni azzal a néppel, hogy megismerje lelke vágyait, szíve óhajait.

Különb is nem jó talaj ez a magyar föld a kommunisztikus eszmék befogadására. Okosabban tennék ezek a jó urak, ha másutt ítnék fel apostoli sátorfájukat, a hol melegebben sütt rájuk a nap. S oly nép közé vándorolnának, a melynek kívánságait értik s érzik.

Ott van például Németország, a hol az abszurd eszmék bolondgombái dusan tenyésznek, ott még lehet rájuk jó világ. S mi biztosíthatjuk őket, hogy oda nem üzenünk nekik irtó háborut. Hadd élvezzék ott jó békességben elveiknek gyümölcsét.

De mi magyarok akarunk maradni, s azt kívánjuk minden, e haza földén élő embertől hogy az legyen szívvél s lélekkel.

Igy — a haza fényre derül.

Debreczen, jan. 16.

— Váloper egy megyénél. Régebben említettük, hogy a tasnádi kerület egyrészt Szilágymegyéből ki akarják szakítani. A községek maguk is folyamodtak ezért. — Szilágymegye legközelebb tartott közgyűlése határozatilag kimondotta, hogy a tasnádi kerületet kötelekéből ki nem engedi s ez által az ezredéves összeköttetés megbontásában semmi szín alatt meg nem nyugszik. A szakadni vágyóit falvak érdekében s bajuk enyhítésére azonnal oly czélszerű intézkedéseket tett, melyekre a szakadozók is láthatólag belenyugodtak.

— Kihallgatások folynak Budán. Legközelebb Kálnoky külügyminiszter jött le Bécsből, s hosszabb ideig érkezett a királlyal. Azután Tiszsa Kálmán fogadtatott hosszabb kihallgatáson. Megbeszélgetett a Wimpfenügyben Istóczinak adandó válasz tartalma is, mit Tiszsa ma terjesztet a képviselőház elé!

A „szabadságharc-szobor” bizottmánytól.

— A „Debreczen” szerkesztőjének. —

Tekintetes szerkesztő ur! Budapest főváros törvényhatósági bizottsága, 1882. évi november hó 8-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy az 1848/9. évi szabadságharc, az ország szíveben emelendő emlék után megörökíttessék, s kifejezé az óhaját, hogy ezen szobormű felállítását és leleplezését, az ezredéves ünnep egyik részletét képezze.

A honalapítás ezredéves fordulójára sokkal közelebb fekszik előttünk, hogy sem időt lehetne vesztegetni, ha azt a nemzet méltóságának megfelelően megünnepelni akarjuk, pedig azt méltóan kell megünnepelnünk, mert a történelem és a világ a nemzeti közérzület külső nyilvánulásából von következtetést a nemzetek és államok életképességére. — Ezen ünnep méltó részletét talalandja a nemzet első koronás királyának ércszokor után való megörökítésében, mert a consolidált keresztény magyar állam megalakulásának, a társadalmi és politikai reud ugyszintén monarchikus alkotmányunk hathatósabb kifejtésének eszméje, szent-István nevéhez és személyéhez fűződik.

Ámde lehetünk-e hazánk egész történelmében ezen korszakhoz méltóbbat, mint az 1848/9. évi szabadságharcot, mely társadalmi és politikai átalakulásunknak dicsőségletes mesgyéje, — mely a kiváltságos és szabad demokratikus társadalom, a tized, és s ábádföld, a censura — és sajtószabadság, az aristocraticus rendi alkotmány — és parlamentarialis felelős kormányzat között, — szóval, a közép és új kor között epochalis határvonalként emelkedik ki. Lehet, hogy vannak ezredéves multunkban események, melyeket a dicsőségnek nagyobb fénye, s a gyászok sötétebb árnya környez; — de a mely nemzetünk életében nagyobb forduló pontot jeleznek, oly eseményt a magyar királyság megalakulásától fogva hiába keresünk.

Midőn a főváros közönsége, ezen hazafias meggyőződésből kiindulva, egyhangú lelkesedéssel meghozta a fenti határozatot, és az 1848/9. évi szabadságharcot mint korszakalkotó eseménynek, ezen eseményhez valamint a nemzet kegyeléhez és a főváros díszéhez méltó s nemzeti közadakozásból létesítendő szobormű általi megörökítésére, 25,000 forint t-megszavazott; egyuttal, a lehető legszelebb körü gyűjtés vezetésére, a szobor mintájának elkészítésére és a felállítási hely kijelölésére nézve javaslatot teltre, — szóval a kivitel iránti intézkedéseknek részben megtételére részben előkészítésére és javaslatba hozatalára, az alulírott számos tagból álló bizottmányt küldte ki.

Ezen bizottmány áthatva azon meggyőződéstől, hogy az a minden szép és nemesért lelkesülő hazai sajtó az ügyet felkarolandja, akkor ezen nemzeti dicsőségünket hirdető, s egész nemzetünk díszére szolgáló emlének az ezredéves ünnepély alkalmával leendő felállítására kétség kívül sikerülend, minden az ügy méltóságához nem illő további indoklás mellőzésével, hazafii teljes bizalommal fordul Tekintetességéhez, tisztelettel kérve, hogy őt hazafias feladatában az ügy érdekében melegen támogattni s működéséről többször szívesen megemlékezni kegyeskedjék.

Kelt Budapestben, a „szabadságharc-szobor” felállítás tárgyában kiküldött, bizottmányának 1882. évi december hó 28-án megtartott üléséből.

Gerlóczy Károly.

Budapest főváros I-ső alpolgármestere mint bizottmányi elnök.

Hazafias tisztelettel közöljük a fentebb olvasható felhívást a szabadságharc-szobor ügyében. Meg vagyunk arról győződve, hogy az meleg érdeklődést kelt minden körben.

A szabadságharc-szobor felállítását a magyar nemzet csak önmagát tiszteli meg; mert jelezni fogja ez az emlék azt, hogy a nemzet nem feledi el azokat a névtelen felisteneket, a kik a szabadságért, függetlenségért harcoltak és haltak hősi halál.

Jelezni fogja az a szobor, hogy a magyar nemzet nem lett hűtlen multjához, s megőrizé keble mélyében azokat a magasztos eszméket, a mikert dicső emlékü honvédeink a világ bámulatára oly vitézül küzdöttek.

Közöljük a felhívó szöveget az ügy szent-ségétől áthatott lélekkel. S melegen ajánljuk azt közönségünk figyelmébe.

Megérdemli az a feledhetlen korszak, hogy megörökíttessék a haza fővárosában.

Emléket a nagy multnak!

Erkölc és művészet.

Debreczen, jan. 16.

(T. L.) A birhied Lilli pénteken és szombaton adatott elő színpadunkon. Szántszándékkal nem referáltunk róla, megmondjuk miért?

Ez előtt mintegy öt évvel történt, hogy a másik helybeli két lap referenseivel egyet értőleg doronggal mentünk neki annak az arczatlan szemérmelenségnek, mely „Kisasszony feleségem” czímen beszenyezte a színpad méltóságát.

Apelláltunk a közönségre, mely talán nincs is mindenkor eleve értesítve a metélyről, mely „szindarab” czímen gyakran a család egflettetebb kincsének mérgezi meg el-kületét.

Szidtuk az igazgatót, ki annyira lealacsonyította a felmiliónál többe kerülő s művelődésre szánt monumentális épület színpadát. Ova intettük s a közönséget, a darab megnezésétől s hangszólóztuk, hogy tisztes s éges nő a darabot végig nem nézheti.

Hivatkoztunk az 1848-iki 31 t. czikk. ide vonatkozó szakaszaira, melyek értelmében, ha szemérmel sértő kifejezések fordulnak elő a szindarabokban, a rendőrség köteles azok ismétlését megakadályozni. stb.

Hát ez együttes és erőlyes támadásnak meg is lett az eredménye, — — — — csak hogy nem az amit vártunk, hanem az hogy míg a premiéren közép számu közönség volt jelen, addig a második előadásra fuldásig telte meg a színház.

Az igazgató zsebére ütött; örült a rá nézve pompás reklámnak s legfőlebb avval védekezett, hogy a darab bejárta Európa minden művelt színpadát, a debreczeni színháznak pedig lépest kell tartania a többi művelt (!) színpaddal, de meg — ugymond — Shakespere-től, Molière-től, Szigligeti-től, ha operettet nem ad, éhen halhatna társulatával együtt még akkor is, ha fővárosi művészek vendégszerepelnek.

A közönség szintén nekünk támadt s azt kérdezte: „Ha annyira megbotránkoztak önök, hát miért nézték meg, mikor tudhatták már előre, hogy a darab frivol?”

A rendőrség szintén nem látta szükségnek a beavatkozást, így okoskodván: „Ha Budapestben Jekelfalusy nem látta szükségesnek a beavatkozást, miért avatkoznánk be akkor mi?”

Sőt mindennek tetejében még a fővárosi „Közérdek” cz. lap is neki rontott a mi provinciális, puritán felfogásunknak, s azt kérdezte, hogy: Ugyan mit nagy képtűködünk?

Az óta a mi nézetünk is megváltozott, a mennyiben beleuntunk az üres szalmacsépelesbe s azt tartanok legtapintatosabb eljárásnak, ha a sajtó színi referensei a Lilli-féle erkölcsrontó színművek színehozatala előtt és után tudomást sem vennének az ok előadásáról s mélyhallgatással mellőznék színehozatalukat, mert lelkünk melyből meg vagyunk győződve, hogy ha a darabot meg nem előzi a hir, hogy az „szentelen”, „trágár”, „arczpirító”, „botrányos”; ha nem hívják fel a hírlapírók e szokásos frázisokkal eleve a közönség figyelmét: nincs arra eset, hogy a pénteki előadásra egészen megjeljen a debreczeni színház. Mert bizony a közönség Henequin et comp. urak szép szemérmét meg nem tölti a színházat; (nevők pedig, az illető uraknak nincs, mert összes irodalmi érdemük mindössze a „Három kalap” cz. bohózatban kulinál.) hanem megtölti azért, mert fel van csiklandozva a fővárosi sajtó által jó levele a kíváncsiságra; megtölti azért, mert igazat ad a közmondásnak: vagyunk a tiltott után.

Hogy a színiügyi bizottság nem avatkozott bele, az szerintünk könnyen érthető, ha ugyan arról a színiügyi bizottságról van szó, melyet a színi-ügyegylet ez előtt három évvel kebelebből választott, s melynek hatásköre az előtt két évvel megszűnt. Hogy a rendőrség sem avatkozott bele, — daczára a napokban megjelent miniszteri rendeletnek, azt a fönnebb kifejtett okokra vezetjük vissza.

Szerencse, hogy a szombati bál elcsalta a helybeli és vidéki közönséget; szerencse hogy a lapok csak az előadás alatt jelentek meg; szerencse, hogy felemelt helyárak voltak, mert különben bizonyára, megtelik a színház a darab másodszeri előadásakor is.

A mi igénytelen nézetünk tehát az, hogy hallgassuk agyon a Lilli-féle előadásokat ezután abban a reményben, hogy nem vagyunk talán nagyon messze attól az időtől, mikor vagy odáig fínomul a közönség műzisése, hogy meg ha benn volt is, kijő az ily előadásokról

s üresen hagyja a színházat, vagy pedig intézkedik a törvényhozás az Irányi Dániel indítványára értelmében s már a közel jövőben megtszítja a színházat a szeméttől.

Országgyűlés. A képviselőház tegnap a kávéfogyasztási adó megszüntetéséről és a cukor-és sörfogyasztás megadóztatására vonatkozó határozmányainak módosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Hegedűs Sándor volt az előadó.

A javaslat ellen szót H elfy Ignác, ki a kormánynak semmiféle adóemelést meg nem szavaz, s a javaslatot már azért nem fogadja el, mert azáltal a főcél: az államháztartási egyensúly helyreállítása nem érhető el. — Steinacker szintén a javaslat ellen nyilatkozott és pedig nem annyira az abban foglalt adóemelést, mint inkább azért, hogy a törvény általánosan fenntartatik. Horánszky Nándor a pénzügyi zavarokért a kormány hibás közigazgatási politikáját, a bosnyák occupációt okolja. Nem fogadja el a javaslatot, mert az őli a kereskedelmet és forgalmat s törhetlen szekatáraknak a forrása.

E felszólalásokra az előadó és a pénzügyminiszter válaszoltak. Ezután névszerinti szavazás következett. A javaslat mellett szavazott 124, ellen 81 képviselő. A javaslat tehát 43 szótöbbséggel elfogadtatott a részletes tárgyalás alapjául. — Megemlítjük, hogy Széll Kálmán is a javaslat ellen szavazott, valamint azt is, hogy 241 képviselő távol volt. Ezek a honatyák!

Külföldi dolgok.

Új bonyodalom készül a keleten Kelet Ruméliából jött hírek megerősítik, hogy a muzulmán hegyi lakosság mielőbbi fölkelésére készül. A konstantinápolyi ifjú-török bizottság a filipoli albizottságnak több láda Martini-figyvert küldött, melyeket a kelet-ruméliai kormány lefoglalt. Határozottan állítják, hogy a kelet-ruméliai határ mentén török csapatokat von össze s a megriadt keresztény lakosság, komoly zavargásoktól tartva, védelemre készül. Ezzel kapcsolatban felelőjük egy tekintélyes párisi lap azon aggodalmát, hogy Anglia egyptomi politikája ismét felszínre hozza a keleti kérdést és ürügyül fog szolgálni arra, hogy Oroszország Orményországot megszállja, Ausztria pedig Salonichiig nyomuljon előre.

Tegnap említettük, hogy Humbert Olasz király ellen merénylet történt. E hirt első pillanatban egyszerűen kacsnak nyilvánítták. Most felhívatólos részről csak gyengíteni törekednek a Humbert király elleni merényletről elterjedt híreket. Ennek daczára, köztudomású dolog, hogy Olaszországban igen nagy mérvű az izgatottság Humbert király és kormánya ellen.

Azon csend észlelése, mely Oroszországban az elégedetlen elemek működésében beállott, az udvari körökben — mint már említettük — azon hitet támasztá, hogy a „nihilizmus meg van törve.“ A dolog azonban éppen ellenkezőleg áll. A csend csak vihar előtti állapotnak tekinthető. Pétervárról jövő magán tudósítások szerint a belső forrongás Oroszországban tetőpontra van és a forradalmi szellem az egész országot áthatotta. Csak egy lökés, egy alkalmas pillanat kell, hogy a szabadság feltámadjon a hó alatt.

Komlóssy Lajos.

Városunk egyik kiváló tipikus alakja, Komlóssy Lajos, nyugalmazott honvéd ezredes, tegnap éjjel 11 óra tájban szívizsérülésével elhunyt.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A Bojtor szomszéd tartozása.

Bojtor szomszédnak már igen rozsol ment a sorsa. Rákerült a szőlője, kertje földje egymásután a dobra, sőt már a háza is végét járta, már nem maradt a telekkönyvben annyi hely, a hova Píocza ur nevéé még egyszer be lehetett volna írni. De Bojtor szomszédnak pénzre volt szüksége s mivel már nem volt semmire, az utolsó kölcsön fejében lekötötte kukoricatermését. Píocza ur beleegyezett az alkuba, busás kamatok kedvéért.

De mire kellett Bojtor szomszédnak az a temérdek pénz? — fiatal gavallér volt talán, a ki elkölthette mindenét, azután egy golyóval megírhatta magának az utlevelet a másvilágra. Vagy nagy családdal megaldott ember volt, a kit a síró gyermekek serege üzött a legkétségbeesettebb lépésre?

Nem és nem!

Bojtor egyszerű földmives ember volt, ki féltékere takaros menyecskével telepedett meg s fiatal éveit szorgalmas munkával, boldogan élte vele. Gyerekek soha nem volt, s mikor Bojtor szomszéd belátta, hogy nem is lesz soha kire keresni, elhanyagolta a munkát s több időt töltött a korcsmában, — mint otthon.

Nem mintha iszákos ember lett volna. Az italt nem igen kedvelte, hanem ellenállhatlan vonzó erőt gyakorolt rá a tizenket leveles biblia, a melyet olyan ember is bátran

ben elhunyt. A megboldogultnak életében oly számos, megemlézésre méltó mozzanat van, hogy épen mi — minthogy lapunknak több év óta fáradszatos munkatársa is volt, — kötelességünknek ismerjük róla bővebben a legmelyebb részvétellel megemlékezni.

Komlóssy Lajos született Debreczenben az 1811-ik évben a nagy tűz-vész alkalmával; iskoláit itt végezte, s minden osztályban első volt. A jogi tanzakot 19 éves korában elvégezte, s már akkor különös hajlamot érezett a katonai pályához. Atyjával Nagyváradra költözökdvén, itt a Frimont-féle, később a Miklós nevet viselő ezredbe mint kadet beletett, s még ugyanazon évben hadnaggyá előléptetett. A Miklós-huszároknál egészen kapitányságig emelkedett, s kiváló szorgalma folytán a 40-es években Miklós ezrtől, midőn ez az ezredet meglátogatta, érdemrendet kapott, melytől azonban a szabadságharc alatt az osztrák megfosztotta.

A függetlenségi harc előtt a katonai pályától visszalepett, szabadságharcunk beálltával azonban hazaszeregette őt is a küzdelem sorába hivta s ott tevékeny részt vett. Így 1848-ban, a saját költségén alakult hajdu lovas-nemzetőrsegnek őrnagya volt és az alsó táborban több csatában, többi közt a szolnoki csatában hősiessé viselte magát, minek következtében, mint anyai sok más hazafi, üldöztetésnek volt kitéve. Mint volt cs. kir. katona, a szabadságharcban résztvétele miatt — az osztrák szemek előtt „megbélyegezte“ levén, rendkívüli súlyos büntetésre ítéltetett, mely alól volt ezredese: hg. Lichtenstein közbenjárása folytán szabadulhatott csak meg.

1845-ben Heves megyében, Halmajon, házasságra lépett P a n k e r t Antonival, ottani tekintélyes birtokos leányával, mely házasságból három ma is élő gyermeke származott. Az ötvenes években családjával együtt lakását Debreczenbe tevént át, itt eleinte magánhivatalnok, később városi alkapitány, majd városi tanácsos, később ismét magánhivatalnok volt. 1868-ban a honvédség szervezésében tevékeny részt vett, ugyanekkor a honvédszázrokhoz lépett őrnagyi ranggal, hol ezredes lett s ugyanily minőségben 1876-ban nyugdíjaztatott.

Az elhunyt életében folyton kimagasló mozzanatként felemlíthető, hogy a zenetudomány mind en a g á n a k szenvedélyes művelője volt, s csaknem minden zenekari hangszerhez értett. A hol csak mint katona állomásozott, mindentűnt zenekárokat szervezett, s maga is több zenedarabot szerzett: többi közt ő írta 1850-ben „Alföldi hangok“ című zeneimvet. A szabadságharc előtt a debreczeni „hangász egyesületnek“ működő tagja volt, s a hatvanas években létrehozott debreczeni zenedének szakadatlanul ő volt ügybuzgó igazgatója, s napjainkig csaknem minden óráját a zenedehelyiségében töltötte.

Városunk egyes társulatai gyakran megajándékozták őt az előki tiszttel; így ő volt a debreczeni önkéntes tűzoltó egylet első parancsnoka, továbbá a helybeli lövelde egylet főelővező mestere, stb. Az irodalommal is nagy előszeretettel foglalkozott; több fordított regényt bíruktól, mint a „L'etoiriere grófi“, továbbá „Napoleon títkos emlékiratai“ címűeket. A „Debreczen“-nek számos éven át szorgalmas munkatársa volt; lapunk tárczájában több fordított regényt volt alkalmunk közölni, melyek külön kiadásban is megjelentek.

A megboldogult neje, két leánya és egy fia ma is él, utóbbi 30 év óta világtalan. Megemlítjük, hogy a nehai, egész életében soha sem volt beteg, s tegnap este meg kedélyen költötte el vacsoráját a „Bika“ vendéglőben, honnan éjjel 11 órakor hazatávozván, épen midőn szobájának küszöbét át lépendő volt, érte utól a kérhetetlen halál.

Nyugodjanak kiszenvedett porai békeben!

A családi gyászjelentés így hangzik: Ö z v e g y K o m l ó s s y L a j o s n e,

forogat, a ki olvasni soha nem tanult. Bojtor nem volt irástudó ember, az adósevelek alá is csak keze keresztvonását tette a sánta harangzó és Boltos Miska tanuskodása mellett.

Mert minél sürűbben látogatta a korcsmát, minél szorgalmasabban forgatta a „veres disznót“ és társait durva ujjai közt, annál gyakrabban kellett Píocza Mátyas urnak jószívéhez folyamodni, ki szívesen szolgáltatára állt egy kis kölcsönpénzzel a jámbor földmivesnek, a mig veszélyeztetve nem látta s biztos reménye volt, hogy visszakapja.

Evek múltán így járt le egyik adósevel a másik után, így került dobra szőlő, kert és szántóföld, s ha a jó isten jobbra nem fordítja a megtévelyedett ember szándékát, még a fedel alól is kimaradnak feleslegestől s koldusbotot vehetnek a kezükbe.

Órzi asszony hiába esengett, sirt és rimázkodott az urnának. Ugy neki volt az a davalva a kártyának, mint a szilaj ló a megereztett kántaron. Minden újabb veszteségre vállalt vont és nevetett:

— A mit az isten elvett vissza is fogja adni, — ezt szokta volt mondani, megfordítva a közmondást.

— Dehogy adja, dehogy adja! Csak ugy segít meg az isten, ha te is segítsz magadon!

— Jól van hát. Isten neki, lássunk dolgozhoz, — felelé Bojtor szomszéd okos felesége szavára, mikor már maga is látta, hogy fenekig üres a korsó.

— Jól van, dolgozni fogok s ha áldás lesz munkámon, visszaszerzek mindent, a mit már elvesztettem.

Meg volt a jó szándék, de nem igen lát-

szul. Panker Antónia, Tripolszky Lászlóné, Komlóssy Helén, férjével s gyermekeivel; Fényes Lajosné, Komlóssy Evelin, férjével s gyermekeivel és Komlóssy Lajos; továbbá Komlóssy Karolina, a többi közel rokonok nevében is fájadalommal tudatják a szeretett férj, édes atya, illetőleg ipa, nagyapa és testvér **KOMLÓSSY LAJOS**, nyugalmazott m. kir. honvédszázrezredesnek s a debreczeni zenede fardhatatlan tevékenységű igazgatójának élete 72-ik, házasságának 37-ik évében, f. évi jan. 16-án agyszérhűdésben történt hirtelen elhunytát.

A boldogultnak földi részei folyó évi jan. 18-án, d. u. 2¹/₂ órakor fogtak a nagyujtcai dr. Tegze-féle háztól, a ref. nagytemplomban tartandó rövid istentisztelet után, a czepléduczai sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra elhelyeztetni.

Mely végtesítességtelre az elhunytak rokonai, barátai, bajtársai és ismerősei tisztelettel meghívattak.

Debreczen, 1883 január 16.

Béke hamvaira!

UJDONSÁGOK.

A függetlenségi kör bája igen érdekesnek és fényesnek ígérkezik. Gyönyörűen fel lesz disztve a Korona színházterme ez alkalomra. Szombaton este lesz a bá. Társas körünk minden rétegeből sokan szándékoznak ott megjelenni. Hogy a romlatlan magyar kedély kitűnően mulat, azt mondanunk sem kell. J e g y e k m á r v á l t h a t ó k: Otrokoci V é g h János, továbbá M á y e r Ferencz kereskedésében és a k ö r helyiségében Ára 1 frt. Ifjak és polgárok! Fel, fel a vigalomra!

Gyászlobogó jelzi a zenede helyiségén az intézet derek igazgatójának, Komlóssy Lajosnak elhunytát, a zenede növendékei szeretett igazgatójuk temetésén szintén testületileg fognak megjelenni.

A helybeli dalárda azon összeköttetésnél fogva, melylyel az elhunyt Komlóssy Lajos zenedei igazgatóval volt, ennek temetésén testületileg, teljes díszben fog megjelenni, hogy a megboldogult emléke iránti tiszteletet lerója.

A vadászársulat f. hó 18-án, azaz csütörtökön hajtóvadászaton tart; gyűhely: a H a l á p o n, a hármashegy csőszháznál. Kezdeté félkilencz órakor. — Az előnkéség.

A jogászbárra páholyok még folyvást kaphatók a balbízottsági irodában kis-mester-utczán 1109. sz. a.

Tanárvizsgálatot tett a napokban G e r g e l y Károly ref. főgymnáziumunk volt jeles tanára, jelenleg krassói ref. lelkész, a ki visszalepett a tanári pályától, de ne hogy a vizsgálatról való idegenkedésre magyarázassák e tényt, — sietett megszereznie az oklevelet. Az egyházkerület, midőn Gergelyt és Elek Lajost tanárrá megválasztotta, kiköté, hogy vizsgát kell tenni három év alatt. Gergely már fényesen elgetett ennek. Ezzel kapcsolatban emeljük meg, hogy H a r a s z t i Jenő kath. gym. tanár szintén kiváló sikerrel tette le a tanári vizgát.

Vas Pál meghalt. Még annak a vas embernek is végre tudott járni a halál. 78 évet élt. Gyönyörű szép idő. A mai kor gyermekei ott mindig úgy ismertek, mintha az örök ifjuság szelleme lett volna vele. A fővezérek neki köszönheti felvirágzását. Az ott elemetett muszka táborokat is kegyeletben tartotta ő, mert „nevezetesség“ volt. Ő tervezte a piac befásítását, de az érdekek és a halál meggátolta terve kivételében. A ref. főiskolai tanítóképezdeben ő tanította kiváló sikerrel a kertészetet. Szakember volt az utolsó ízéig. A növényvilág volt az ő baráti köre. Temetése holnap délután lesz a füvészkeri lakásról a ref. egyház szertartásai szerint. Béke és áldás legyen örökké a derek öreg ur porai felett!

A jelmezbal. Hát megesik biz az a fotografusokon, hogy az általok eszközölt levételek nem mindig sikerül, s újra kell a munkát kezdeni. A mi jelmezballi tudósítónkon is megesett, hogy a jelenlevők közül olyanok nevére felelték följegyezni, a kiket pedig kihagyni könnyelműség volna. Ezt akarja most helyre hozni, mikor fölemlíti, hogy ott voltak még: Domokos Kálmán, Dragotta Csorba Tekla, Áron Ilka, Brukner Róza, Brünner Ida, Imre Ilona, Schmidt Paula, Nánassy Erzsike, Nemes Ilonka, Konti Emilia, Kis Józsefné, Csanak Ida, Tóth Mórné, Szabó Veronka, Tordai Gaborné, és végül még két bájos leány: Révész Gizella, és Somossy Izabella k. a.-ok. Ezzel sem teljes a névsor, — de legalább a fentebbi bájos hölgyek névsorával teljesebb teszik a tegnapi kis közleményt. Megemlítjük, hogy a Magyarri fiuk. közmegelegedésre huztak talp alá valót.

Hírek a színházból. A s o b a j o k h i d j a című darab lesz legközelebb színrre kerülendő operette, mely már be van tanulva. A társulat két tehetséges fiatal nő tagja: Iványi Mariska és Závolszky Terka, Tóth Béla színtársulatához, mint elsőrendi tagok szegődtek; amaz énekesnőnek, ez drámai szerepekre. Mindkettőben van tehetség, az új szerepkör betöltésére. Boránd Gyula jutalomjátéka s ombothoz egy hétre lesz. Előadatik: a Szamárbőr című operette. Cservári Ilonka hír szerint jövőre Kassára szegődik.

Gyászjelentés. Mely fájadalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett kedves feledhetetlen jó férjem, fiannak, apósnak, testvérünknek, néhai polgár **Takács Imrénnek**, folyó hó 15-én, reggel 6 órakor, élete 60-ik, boldog házasságának 33-ik évében, 3 heti súlyos szenvedés után tudógümőkörben történt gyászos kimúltát. A boldogultnak földi részei január hó 17-én, délután 2 órakor, a csapóutczai 499. számú házuknál tartandó rövid gyászszertartás után, a czepléduczai sírkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtesítességtelre rokonainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1883. jan. 16. az elhunytak bánatos özvegye: B o r b é l y J u l i a n n a; az elhunytak édes anyja: özv. Takács Mihályné, született Katona Sára; vője: özv. Molnár Ambrus; testvérei: Takács Julianna, férjével Szilágyi Mihályval s gyermekeivel; Takács Zsuzsanna, férjével Ötvös Józseffel s gyermekeivel; vagy többi rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett!

Gróf Zichy Jenő, mint már említettük, e hó 18-án érkezik városunkba, részben az itteni ipariskola megvizsgálása részben a képviselők bevezetése céljából. Ugyanez alkalommal tiszteletére ünnepélyességek rendeztetnek; 18-án este az iparosok fáklyás zeneje: a fáklyás zene után a „Bikában“ társasestély; másnap 19-én délelő a kiállítás ünnepélyes bezárása, s ugyanezen napon délután a gróf Szatmárra utazik.

A debreczeni statusquo izraelita hitközség előjáróságának múlt évi jelentése közzétetvén, érdekesnek tartjuk, néhány adatot közölni, melyeket a jelentésből átvesszünk. A hitközség a múlt évben nagymérvben gyakorolta a jötekonyságot; ugyanis a szegények közt kiosztott 1668 kilogr. lisztet, hazafias cselokra 354 frt 19 krt. fordított. Bevétele volt 13843 frt 09 kr, kiadás ugyanennyi. A mérleg kitűnt, hogy a hitközség követelése 17986 frt 74 kra, vagyoni állapota pedig 11506 frt 86 kr-ra rug. Átszellemlülve a magyarosodás érzetétől — így szól a többek közt a jelentés — nyugodt lélekkel küldhetjük gyermekeinket a városban létező magyar elemi népiskolákba, mert tudjuk, hogy gyermekeink a magyar iskolákból mint magyar érzelmű magyar honpolgárok kerülnek ki, a hol tanulják, hogy azon földet melyen élünk, melynek kenyerevel táplálkozunk, hogy azon országot, melynek virágzása mindenünk javára van, melynek dicsőségében s fényében valamennyi gyermeke osztozkodik; hogy ezen országot szeressük és hogy annak jóléte előmozdítására teljes erőnk-

A pálinkás boltban véletlenül ott találta egyik jó cimboráját, a részeges kántort, a ki tegnap óta elefejtett hazameenni s ott aludt a Mózi boltjában az asztalon.

Egyik szó a másikat érte, egy-két pohár pálinka könnyen lecsuszott.

— Hátha utánnk egyet?

— Jól van, nem bánom, — utoljára! — kiáltá Bojtor szomszéd, gondolva, hogy nem vét fogadása ellen, ha bucsuképen egy „utolsót“ játszik pajtásával.

De hiába! még egy Kártyamatyi se került ki a sorsát. Bojtor szomszéd csakhamar nyakára hágot a zsák kukoriczának: egy szemig elkártyázta.

És csodálatos! Bojtor még mindig bizott a gondviselésben. Üres zsákját megtöltve apró kavicssal, kiment a kukoriczaföldre s reggeltől estig szorgalmasan ültette a szemet, hogy csak egy gyöngyözött a verejték a homlokán. Felesége a ki éltelt vitt utána, és Píocza aki messziről rálesett, — a legjobb reményvel voltak eltelve.

Olyan bő termést lehetett várni, a milyen még nem volt a határban. Mindenki csodálta Bojtor szomszéd kitartó szorgalmát. Ugy öntözte, kapálta a kukoriczáját, mintha a legkényesebb kerti vetemény lett volna.

— Ugy neki van bolondulva a munkának, mint ezelőtt a kártyának, — mondták az emberek.

Csak a kántor hallgatott, Píocza nem szólt, — ők sem tudtak mindent.

Már zöldült a vetés a határban, az utolsó csira is kiütötte magát a földből, — Bojtor szomszéd földje már tiszta fekete volt. Sőt

megezik biz az a fo-
talok eszköztől levétel
ra kell a munkát kez-
fésítónkon is mege-
olyanok nevet felelt
dig kihagyni könnyel-
ja most helyre hozni,
váltak még: Domo-
Csorba Tekla, Aron
ner Ida, Imre Ilona,
Erzsike, Nemes Ilon
Józsefné, Csanak Ida,
nka, Tordai Gáborné,
ány: Révész Gizella,
ok. Ezzel sem teljes
a tenebbi bájos hól-
be teszik a tegnapi
juk, hogy a Magya-
huztak talp alá valót.
l. A s o b a j o k h i d
közelebb színe kerü-
ar be van tanulva. A
seges nital nő tagja:
zky Terka, Tóth Bela
rendi tagok szegéd-
sz drámai szerepekre,
ég, az új szerepkör
Gyula jutalomjátéka
Előadatik: a Sza-
Cservári Ilonka
a szerződik.
fajdalomtól meg-
ett kedves feledhe-
apomonak, testvé-
akacs Imrénék, folyó
n. elete 60-ik, boldog
n. 3 heti súlyos szen-
ban történt gyászos
öldi részei január
or, a csapóutczai 499.
ó rövid gyászszertar-
sírkerben fognak
Mely végteszíttség-
merőseinket bánatos-
zen. 1889. jan. 16 án.
zvegye: B o r b é l y
nak edes anyja: özv.
stverei: Takács Ju-
hálylyal s gyerme-
ferjevel Ötvös Jó-
gy többi rokonok
porai felett!
mint már említettük,
osunkba, részben az
alása részben a kép-
jából. Ugyanez alká-
elyességek rendeztet-
sok faklyas zenéje:
ikában tarsasestly:
kiállítás ünnepélyes
pon delután a gróf
usquo izraelita hit-
évi jelentése kö-
nyuk, néhány adatot
sból átveszünk. A hit-
merben gyakorolta
a szegények közt
et, hazafias czelokra
Bevetel volt 13843
nyi. A merleg kitün-
nyetése 17986 frt
pedig 11506 frt 86
a magyarosodás ér-
ek közt a jelentés
hetjük gyermekein
ar elemi népisko-
gyermekeink a ma-
erzelmi magyar
bol tanulják, hogy
melynek kenyerevel
szágot, melynek vi-
van, melynek di-
amennyi gyermeke
szágot szeressük és
tására teljes erők-

ból és minden vagyonunkkal törekedünk. To-
vábbá: „A magyarosodásra vonatkozólag na-
gyon örvendést ént regisztrálhatunk. A deb-
reczeni statusquo izraelita hitközségnek a ma-
gyarosodás lévén egyik főczélja, keletkezése
óta ezen irányban fáradohatlan buzgalommal
működik, és nagy meglepedésünkre jelenthet-
jük, hogy az elért eredmény várakozásainknak
tökéletesen megfelel; mert minden megkísér-
lett magyarosítási mozgalom a hitközségi ta-
gok részéről lelkesedéssel fogadtatt, oly any-
nyira, hogy ez idő szerint a hitközség minden
szervezetében a magyar szellem uralkodik; az
előjáróság tehát büszkén tekint működésének
eredményére, újabb erőt nyervén a munka
folytatásához.“ A magunk részéről örömnünk
adunk kifejezést, midőn a debreczeni izraelita
statusquo hitközség mind hazafias tényeiről,
mind a magyarosodás érdekében oly fényes
tanbizonyoságot szolgáltat.
* Jágócsy Péterffy József, miniszteri biz-
tos, a helybeli alsófoku ipariszkola megvizsgá-
lása czéljából, mint a polgarmestert értesítette,
e hó 19-én érkezik városunkba, mely napon
deléltől 10 órára a városháza kistanácsterem-
ben tartandó értekezletre a helybeli iparható-
ságot, kereskedelmi és iparkamarát, kiválóbb
iparosokat és iparüggyaratókat meghívattni
érte. Ez értekezleten gr. Zichy Jenő is jelen
leend.
* Megmérgezte magát. A napokban egy
szerencsétlen szegő, nem birva tovább elvi-
selni táj szive gyötrelmeit, melynek minden
dobbanása egy-egy átok volt a hűtlenre —
felolvastott egy pakli „masinát“ és megitta
Még talán megmentető a szerencsétlen.
* Összehasonlító statisztika. Az 1882-ik
év 52-ik hetében Budapestben szül. 228, meg-
halt 216. Debreczenben szül. 54, meghalt 33.
— Pozsonyban szül. 38, meghalt 30. — Kec-
kemén szül. 58, meghalt 49. — Aradon szül.
26, meghalt 25. — Temesváron szül. 27, meg-
halt 20. — Nagy-Váradon szül. 19, meghalt
14. — Kassán szül. 24, meghalt 15. — Bras-
sóban sz. — meghalt 15. — Sz. Fehérvártott
szül. 20, meghalt 15.
* Családi öröm. B o r á n d bátyánknál,
az országszerte híres színházi fő gép és disz-
mestertünknél, nevezetes családi események lesz-
nek a jövő heten hetfőn. Ekkor fog mege-
küdni kedves élete párjával D o h o s Juliánna
asszonnyal, kivel 25 évet elt már eddig is
boldog házasságban, de az egyházi áldást csak
most vehetik magukra, miután a sors elvégre
megszünteti az ezt akadályozó nehézségeket.
Ugyan ezen a napon fog esküdni fia B o r á n d
Gyula is társulatunk jeles tehetségű fiatal tagja,
Ring Luiza kasszonyal. Érdekes följegyezni
hogy a fiatalok, még a gyermekkorban hűséget
és házasságot ígértek egymásnak s ime 18 év
után, a gyermekálmok megvalósulnak. Mind a
két párnak őszintén ohajjuk, hogy a megkö-
tendő családi élet örömeit, sokáig, nagyon so-
káig élvezzék zavartalanul, boldogan.
* Ez is rang. Bécsben nemrég egy fér-
jes nőt egy „titkos tanácsos özvegyének“ czi-
mével és rangjával ruházták fel. Ezek után a
következő kinevezések várhatók: Erdemes agg-
legényeket kineveznek valami titkos tanácsos
ipjává; loyalis nyárspolgárokat nagybácsivá;
családnélküli agastyánokat valóságos belső
titkos — nagypapákká; tisztességes hajado-
nokokat „örnagi árva“ ká; vitez tisztetket ik-
rekke stb. stb.
* Közbiztonság. Diószegen jan. 10-re vir-
radóra Mezey Albertnek a piaczon levő bolt-
jába ismeretlen tettesek behatoltak. Két tegla-
falat bontottak ki, úgy, hogy egy ember gu-
bástól beférhetett a lyukakon. Azonban sem
mit el nem vihettek, mert a zörgésre felébredt
családtagok által ütött lármára jobbnak látták
üres kézzel elmenekülni.
* A korcsoszlók örömet hamar megse-
misíté a szeszélyes időjárás. Tegnap annyira neki
engedett, hogy este már javában zuhogott az

eső. Az éjjel fagyott ugyan egy keveset, de a
jég használhatatlan lett.
* A vidékről többen jelentek meg a jel-
mezálra. Így Nagy-Váradról, Kassáról, Uj-fa-
ludról, Pályiból, Szatmárból. Itt volt Gyulokay
Lajos Nagy-Várad város tanácsnoka a „Bihar“
felelős szerkesztője is, ki mint a szent Huber
rend lovagja jelmezben jelent meg.
* A b-ujfalui gyilkosság tettesét már a
zsandárság üldözi. Mikor az ujfalui szakasz mű-
ködési körébe küldett, különösen figyelmez-
tette a parancsnok a legénységet, hogy a tet-
tesek kipuhatolására mindent megtegyenek s
azokat még a földalól is előte-
re m t s é k .
Debreczeni színház
(Hétfőn, jan. 15-én adatott: A tót leány, népsz. 3. felv.
Írta: Almásy Tihamér. Itt először.)
(T. L.) A színpalak ábrázolta delibábót
rónákat s az egyszerű alföldi falusi lakok té-
reit szokatlan szépség lepte el ez estén. A
czédrus növése, deli legények s az egyszerű,
bokorugró szoknyás, tűzről pattant magyar le-
nyok terrumant Szvatopluk birodalmából ide
seregelt szürke darjos, bocskoros és tüzös
tót fiuk foglalták el, kik seregeltől jöttek Ár-
vából megnézni, hogy mit csinál Ilonka, (Né-
methné) a piros csizmás, klárisos szép tót
leány, kinek már ekkor nincs egyéb hibája,
mint hogy későn hozták számára Misit (Csatár)
a tót kérést, mert már a Hanka szive Bandié
(Egry) a derek magyar legényé. Amde Bandi
is csak akkor volna igazán derek magyar le-
gény, ha beváltaná ígretét, mindjárt az első
felvonásban nőül venné az eszes, nyilt szívű,
becsületes Hankát, ha még így ellenzi is azt
edés anyja (Cséki Ilon) ki maga sem tud más
hibát felhozni Hanka ellen, mint hogy: egy
tót leány nem való az ő családjába.
Ezen mulik el az első felvonás, s a má-
sodikban aztán érthetetlen módon egyszerre
csak megezés gyanujába keveredik szegény
Hanka, s minthogy pedig ennek semmi alapja
sincs, a harmadik felvonásban minden komo-
lyabb konfliktus nélkül kieviczkel a bajból, bi-
zonyoságot tesz életrelvéléséről, s ez által
megnyeri a nagy asszony bocsánatát is.
Ez a rövid snut, melyhez aztán rengeteg
terefere, tót táncz és olá nóta, férj, csak azért,
hogy kinteljek a 3 felvonás.
A tartalom hiányán kívül legsarkalatosabb
hibája a „Két év múltán“ és „A rendelő óra“
szellemes szerzőjének az, hogy tótos dialektus
mellett akart, komoly drámai cselekményt meg-
írni. A közönség csak nevetett, holott más kö-
rülmények közt sirnia kellett volna a szegény
tót leány jajgatásán, s ez nem is lehet más-
képp magyar színpadon, hol az idegen nyelvjá-
rás csak arra való, hogy derültséget okozzon.
Hogy aztán mifele tanulságot lehetne ab-
ból meríteni, ha egy magyar legény elvesz egy
derek munkás tót leányt, annak megmagyará-
zására nem érezzük magunkat még ideig ké-
pesítettnek
Egyszóval a mű tendenciátlán, ötletek-
ben szegény, technikai kidolgozásban gyenge
s legfőkébb arra való, hogy a nemzetiségi kér-
dést tetszetős alakban oldja meg — természet-
esen csak színpadon.
Némethné igen jó szerepet kapott Han-
kában. Csinosan nézett ki és sok tapot kapott,
habár a tótos dialektust nem mindig sikerült
visszaadnia.
A legnagyobb dicsőrele emlékeztetünk
meg Borádról (Kuspál) kinek játéka egy ál-
talában nem látszott meg, hogy a terjedelmes
szerepet csak napközben vette át a beteg
fekvő Latabártól Közép számu közönség.
GAZDASÁG, IPAR, KERESKEDELEM.
Debreczen, jan. 16
Az iparos tanoczkok esti és vasárnapj is-
koláinak szervezésével Jágócsy Péterffy József

lente igényét a lekötött lábas és lábatlan ja-
vakra.
Még olyan jó szívű, a mások baján örö-
mest segítő embernek is akad ellensége, —
mint a milyen Píocza volt. Számos ellensége
élt a faluban, de valamennyi közt leggonoszabb
a kántor.
Mert tiszta gonoszság volt kántor uram-
tól, épen most futni a birrel a jószívű uszo-
ráshoz, hogy Bojtor nyákráa küldhesse.
— Píocza uram, otthon van Bojtor, sőt
a mi több örökséget csinált, — most tük a
tort, fizet mint a köles!
Hiszen Píoczáknak sem kellett sok biz-
tatás.
— Örökséget csinál? dinom dánomot tart?
Majd odacsaptam elébe az asztalra ezt az adós
levelet!
Már mesziről látja, hogy füstölög a ké-
mény, az ajtó előtt meg hallja a víz szibajit.
Nosza bátran, belőki az ajtót s az adós-
levelet magasra feltartva rohan be a házba.
Rohan ám a veszedelmébe! Valamennyi
seprő, piszkafa ott tánczol a hátán, jó hogy
elevenen nem kerül az útsbe a többi átkozott
szerszám közé, felholtan tántorog ki a házból.
Az adós-level természetesen ott veszett a
pokoli tánczban, a melyet a boszúallók járat-
tak vele.
Bojtor szomszéd pedig elégedetten simo-
gatta buzsát:
— Lám meg mondtam, hogy ez a termés
kifizeti az adósságot, csak nem kell kétség-
beesni, feleség! . . . .
Memoria.

miniszteri biztos van megbizva. Kétséget nem
szueved, hogy e megbizatas keresztulvitelével
csaknem mindenütt akadályokra talál. S ez aka-
dály köztudomásulag szervezett hiányosságában
rejlik; maga a kormány hallatlanfukarságot ta-
nusított, midőn e legfontosabb dologra, alsőbb
foku ipariszkolák szervezésére, költségvetésébe
c s a k 8000 forintot vett föl. Mit várjunk egye-
sektől, midőn az állam ily jó példával megy
elől? Mit várjunk maguktól az iparosoktól, mi-
dőn a törvény által biztosított iparszabadság
oly állapotot teremtett, hogy az iparos Magyar-
országban csak akkor lép valamely társulat kö-
telekébe, mikor neki tetszik, vagy épen be-
sem lép. Hát miként lehessen akkor, mikor
kor közös ipari célokra való áldozatokról van
szó, az iparostól anyagi hozzájárulást követ-
elni?
Mig az ipartörvényen változtatva nem
lesz, hazánk iparügyi viszonyaiban javulást nem
várhatunk, s az ipariszkolák szervezésére ki-
küldött Jágócsy miniszteri biztos törekvésében
mindaddig sikert nem fog elérni, mig az ohajta
várt, évek óta sürgetett ipartörvény — módó-
sításba be nem következik. Jágócsy Péterffy az
ipariszkolák szervezésével — jelen viszonyaink-
nál felő, hogy ugyanazon eredményt fogja el-
érni, a melyet az ipartanulmányok létesíté-
sevel elért. Mintegy hét évvel beutazta e czél-
ból az országot; volt Debreczenben is, tartott
itt nagy számu közönség előtt tanulságos fel-
olvasást, lelkesítette a közönséget, s mi volt az
eredmény? Semmi.
Mig tehát a többször említett ipartörvé-
nyünk a II. orsz. iparos gyűlés határozatai ér-
telmében módosítva nem lesz, s mig a köte-
ező társulati rendszer törvényben nem biz-
tosítottatik, addig hiabavaló minden kormányi
erőlködés, még a társadalmi uton való ily irá-
nyu kísérletek is csak kísérletek ma-
radnak.
A budapesti gabonaföldes.
— jan. 15.
A mai gabonaföldes buzát bőven kínál-
tak, a vételkére is kedvező volt és így min-
tegy 18.000 mázsa került forgalomba, mely
legmagasabb napi áron, sőt egyes esetekben
5 krral magasabb áron is kelt.
Legmagasabb ár volt 81 k. fehérmegyei
buzáért 10.50 frt, legkisebb ár pedig 75.2 oláh
buzáért 8.62 $\frac{1}{2}$ frt.
— A földmívelési-, ipar- és keresk. magy.
kir. miniszterium az országban levő különböző
gyároknál alkalmazásba vett humanisztikus in-
tézmények iránt magát tájékozni ohajtván,
felhívást intézett a hazai keresk. és iparkama-
rákhoz, hogy a kerületeikbe eső, nagybö-
gyáriparosok által a munkások részére alapí-
tott segélyző-, betegsegélyző- és temetkezési
pénztárakról ő e részben esetleg fennálló
egyéb humanisztikus intézkedésekről, úgy
nemkülömben azok működéséről hozzá mielőbb
jelentést tegyenek.
CSARNOK.
Utazási napló 1850-ről.
Negyedik közlemény.
Január 18 án éji 9—10 óra lehetett, —
mert mint később tudomásunkra jött, — éje-
lentek szállítottak be a foglyok — mikor
Olmützbe érkezénk, ennek börtön várkapujánál
szakadt vége kinteljes utazásunknak. Itt
váltunk el. Lelkiismeretem szerint mondhatom,
becsületes cseh őrkisérőnkéről, kik Budáról
várfofogdánk rémletes ajtójáig kísérték, mielőtt
felnyit volna börtönünk csikorgó zára, őreink
valódi részvevő bucsuval váltak el tőlünk, kez-
zet szorítottak velünk, s könyeztek is. Hisz
18 nap alatt úgy megszoktuk egymást, együtt
szuevedtük a rideg idő viszontagságait, a hosz-
szu utó kényelmetlenségeit, reánk is valóban
fájólag, érzékenyen hatottak szives bucsu
szavaik.
Alig hangzottak el jó kísérőink lépései
lassu kongása, néhány percnyi várakozás után
föltáruit előttünk a Katalin kapu melletti hosz-
szu sötét kaszamáta nehéz ajtaja, mely belép-
tünk után nagy csikorgással azonnal reánk is
zárattott.
A börtönkaszamáta eléggé tágas szobájá-
ban, melybe csukattam, már az új épületben
is ismert fogolytársaim Jakab Mihály, Földi
János — fentebbi években tanfelügyelő Bihar-
ban — Bruno pater szentferenczi szerzetes
csörtették rablánczaikat. Fieba Josef r. c. lel-
kész most győrmegyei levéltárnok, van nélkül.
Későbbi fogolytársaink lettek a tudós régész
Rómer Flóris, jelenben nagyváradi kanonok, s
János budai apát, Silye Gábor később a Haj-
dukerület főkapitánya és Debreczen főispánja.
E szép számból már nincsenek az élők között
Jakab Mihály, ki Dobrosi János helyére jog-
tanárnak választottat a debreczeni főiskolában
de megyei hivatalában megmaradt és a szabad-
lelkű Bruno pater.
Nehéz, és súlyos utazásunknak, melynek
kezdeté 1850. január 1-je volt ós Budavár-
ból, vége lett Olmütz vára Katalin kapuja mel-
lett elnyuló kaszamátnak vasas ajtójánál ja-
nuár 18-án.
Talán nem lesz érdektelen, ha némely

eseményeket még ez utaztatáson kívül köz-
domásra feljegyez, s nyilvánra hozok.
Az itt kénytelen kellett megszokott
börtöncsendünk megszavatott Josefstadti vá-
rába történt hurcoltatásunk által 1852. május
havában. Ekkor a polgári egyének a tudós, és
fogoly költő Barsi József kivételével Josef-
stadtha szállítottattak, a katona egyének hagyat-
tak Olmützben.
Végre ütött szabaduláson órája, egy 1856
ápril 3-án kelt amnestia — kegyelem által.
Hat évig csörtetett veszülcincsem kezem-
és lábamról levétetvén, kezembe adatott a haza-
térő utmenetrend Brün, Bécs, Pesten át szü-
lőföldemre. E hazavivő ut, gondolni lehet,
most már sokkal rövidebb, és kényelmesebb
volt, mint 6 év előtt a Duna jobb partján,
mert most annak balpartján süvítő gőzös re-
pitett rég nem látott kedves hazánk fővá-
sába Budapestre.
A kiszabadulóiak „Certificat“ adatott A
nékem adatottat történeti okmányul ime ide
igatom, azonban, mint tudom, minden kisza-
badult fogolyinak ilyen adatott:
K. K. Festungs-kommandó zu Josefstad.
Certificat.
Nachdem Vorzeiger dieses Ludwig Hajdu
gebürtig aus . . . wegen Verbrechens des
Hochverraths zum 20-jährigen Festungs arreste
verurtheilt, in Folge allerhöchsten Handschrei-
bens S. e. K. K. Majestät vom 3 April 1856,
der Rest Seiner Strafe im gudenwege gänzlich
nachgesehen wurde, so wird ihm gegenwärtig
Certificat ertheilt, und alle löblichen K.
K. Militär- und civilbehörden werden Standes-
gemäs ersucht denselben ungehindert von hier
über parduicz, Pest nach Szentes in Ungarn
passiren, und ihm jede mögliche erbetene Un-
terstützung angedeihen zu lassen.
Sigu Festung Josefstad am 5 April 1856.
K. K. Feldmarschall-Lieutenant u. Festungs-
Commandant Ritter Josef von Kisslingm. p.
Ezután a hadbiztos következőleg ellen-
egyéző:
„Vidi! mit dem Bemerken, dass jenseits
genannt man mit fünften april beim hiesigen
Festungs-Stockhause ausser Stand, und
Gebühr tritt: derselbe übergeht mit dem
genannten Tage aus der Militär in die Civil-
jurisdiction und hat sich daher allen Anor-
dnungen und Befehlen seiner respectiven Ci-
vilbehörden zu unterziehen.
Vom K. K. respicirenden Feldkriegs-Com-
missariate Josefstad am 5 April 1856. Gsangler.
Ez okmányt aláírta még a josefstadi
polgármester, de mivel mind a két sor, mind
a polgármester neve nékem olvashatlan, nem
közölhetem.
Ezen Certificáttal tért vissza hazájába
szerető övei forrón ölelő karjaiba a sok nehéz
tüzpróbat kiállott, testben elsenyvedt, lélekben
megegedett magyar államfogoly.
Történeti nevezetessége is van ezen mi
fogoly utunknak.
A világhódító római legiok büszke sa-
saikkal ezuton robotgalt le Bécsből-Vindobona
— hazánk szivebe Budáig — Acincum. Ez ut
állomásain voltak számos római táborhelyek
— Castra — melyek védbástyák voltak a
Duna balpartján, és a Vág mellett lakó
pusztitól Luádok ellen. Lássuk tehát Budától
Pozsonyig a nevezetesebb helyeket, melyeken
a mi utunk is keresztültment.
Buda, melyből kiindultatásunk történt, a
római világhuralmi korban Acincum, vagy Aquin-
cum nevet viselt.
Vörösvár 3 római mértföld — Dorog 3.
— Nyerges-Ujfalu 2. hajdan Crumerum, a
nyerges-ujfalui dűledek helyén, ezt bizonyít-
ják a kőiratok, is hogy Neszmély felé vivő
utón jómódu római házak, edények, s téglák
stb. ásatnak ki. Acincum és Crumerum közt
több római táborhelyek voltak.
Azam nem valamely derek hely Almás
tájékan, itt is sok római régiségek találtaknak.
Szerkesztői posta.
— Budapest. (H.) Magán levélnek megy. Téves
a gondolkodásod. Légy nyugodt. És minél inkább —
fel a munkára. Hisz nekéd kellene a buzgalmat ész-
teni. Itt a jelszó: törhet, de nem hajlik. Mindent az
ügyért.
Felelős szerkesztő: HENTALLER LAJOS.
Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.
Nyilt-tér.
Aláírás
a magyar vörös-kereszt
sorsjegyekre
évenként 3 huzás, főnyeremények: 120.000 ft.
50.000 ft, 25.000 frt stb. legkisebb nyeremény
6 frt, 10 ftig.
Ezen sorsjegyek folyó hó 22-én nyilvános
aláírás alá bocsátattak.
Az aláírás díj darabonként 6 frt 50 kr.
melyből minden sorsjegy után 2 frt o. e. az
aláírás alkalmával, a 4 frt 50 kros hátralék
pedig a sorsjegy átvétele mellett fizetendő le.
Ezen eredeti feltételek mel-
lett elvállalunk mától fogva
jelentkezéseket minden juta-
lék felszámítás nélkül.
Sorszhuzási jegyzék, kívánatra ingyen és
bérmentve; — írásbeli megbízások a legpu-
tosabbra eszközöltenek.
POLITZER ZSIGMOND és TÁRSA
bankház.
Budapest, fűrdő-utca, 4. sz.

Hoff János-féle

maláta-kivonat-egészségi sör.

Ezen, kik minden reményről lemondottak már, ezen gyógyhatású italnak köszönik életüket s örvendenek neki. Etvágy- és emésztési hiány, hámoroid- és légzési betegségek, köhögés, mellbajok, testi gyengeség, verszegység, csodálatosan gyógyíthatnak a HOFF JÁNOS-féle maláta-gyártmányok változatos használata által.

HOFF JÁNOS urnak, cs. kir. keresk. tanácsos urnak, a cs. kir. aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának, föltalálja és egyedüli készítője a Hoff János-féle maláta-kivonatnak, a legtöbb európai fejedelem udv. szállítójának Bécsben, Gyár: Graben, Bräunerhof, Bräunerstrasse 2. sz., iroda- és gyáriraktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Budapest, Zrínyi utca 1. sz.

Nyilvános köszönőirat és gyógyértésítés

egy anyától, ki közli, hogy családja örömet, mert leánya, ki irtóztató félelemre adott okot, a Hoff János-féle maláta-készítmények, a maláta-kivonati egészségi sör és koncentrált maláta-kivonattól egészséges lett.

Egyetlen leányom, ki már 5 év óta heves köhögésben és mellfájásban szenved, a legborzasztóbb félelemre adott okot, midőn önnök egy hírlapi hirdetésére lettem figyelmeztetve s az ön jeles maláta-söréből magamnak egy próbaküldeményt hozattam.

Ezen időtől fogva, azaz januártól július elejéig leányom a maláta-sört és koncentrált maláta-kivonatot használja, s oly jelentékenyen javul, hogy immár teljesen fölépültnek nyilatkozatom ki. Mi mindnyájan gyermekeink élete megmentőjének tekintjük önt s örök hála érezzük magunkat kötelezve.

Szíveskedjék 28 üveg maláta-kivonati egészségi-sört, 5 zacskó maláta-cukorkát és 2 kiló legfinomabb minőségű maláta-cukorkát küldeni.

Neumarkt, 1881. augusztus 21.

Tisztelettel

ISCHL H., birtokosó Neumarktban.

Csaknem minden ország, több mint száz hivatalos hatósága által kitünő gyógyhatásának találva.

TESSEK FIGYELEMMEL OLVASNI!

A Hoff János-féle maláta-gyógytápszer készítmények legfőbbek ekkésége.

A valódi legelső Hoff-féle maláta-gyógytápszer készítmények általános hasznos voltuknál fogva a fogyasztók biztosságát díjaztatták kitüntetésekkel. Szíves figyelembe vételt végett rövid kimutatásban közöljük a csász. kir. és fejedelmi nyilatkozatokat a valódi legelső Hoff János-féle maláta-gyógytápszerrel fölül. IV. Frigyes Vilmos király: „A Hoff-féle maláta-kivonat jótékony hatással bír a gyomorra.” — I. Vilmos császár a gyórt legmagasabb kabinett leirásával szerencsételt, melyben a Hoff-féle egészségi-sör gyomorerősítő hatása s kitünő pompás íze van felemlítve. Oklevél, lovagvá váló kinevezés, kitüntetés. Ferenc József császár: „Örvendezek, hogy önt ezennel ismét kitüntethetem.” A csász. király: „A Hoff-féle maláta-kivonat a királyné s fiának igen jót tesz.” A Dán király: „Örömmel győztem meg a Hoff-féle maláta-kivonat gyógyhatásáról.” Károly román herceg: „Az ön kitünő maláta-készítményeinek jó birtve.” A walesi herceg: „A gyógyhatású Hoff-féle maláta-kivonattól haladéktalan szállított. Oettingen Wallerstein Lajos herceg: „Emberi kötelesség a Hoff-féle maláta-kivonat elismert gyógyhatását köztudomásúvá tenni.” A Hohenzollerni herceg: „Érdemeinek jutalmául, melyek az emberiségnek oly jótöveleg hatanak.” Hesseni gróf: „Az ön maláta-készítményeinek elismert gyógyereje a köztetszés, melyet az ön maláta-készítményei kiváltak.”

Ovás! Valamennyi maláta-készítmény, a mellékelt védjeggyel (a feltaláló és legelső készítő Hoff Jánosnak mellképe fennálló tulajdonában), s alatta Hoff János név-aláírással) van ellátva. A hol a valódiság ezen jele hiányzik, az a gyártmány mint hamisított visszautasít.

ÁRAK: Maláta-kivonat egészségi sör 1 palack 60 kr., 11 pal. 6 frt 28 pal 15 frt, 58 palack 30 frt. $\frac{1}{2}$ kilo maláta csokoládé I. = 2 frt 40 kr. $\frac{1}{4}$ kilo 1 frt 30 kr., $\frac{1}{8}$ kilo 70 kr. II. = $\frac{1}{2}$ kilo 1 frt 60 kr. $\frac{1}{4}$ kilo 90 kr., $\frac{1}{8}$ kilo 50 kr. III. = $\frac{1}{2}$ kilo 1 frt. $\frac{1}{4}$ kilo 60 kr., $\frac{1}{8}$ kilo 35 kr. Maláta-cukorkák 1 zacskó 60 kr., 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvegese 1 frt. kisebb 60 kr. Gyermekek tápmalátaliszit 1 frt. Egy maláta-fürdő 80, 50 kr. Maláta-szappan 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb mennyiségnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legelőcsöbbszámítottatik.

FŐRAKTÁR: Csanak József, Debreczenben. főpiacz, továbbá Rickl József Zelmósnál Gereby Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jánky Antal. — Nyiregyháza: Korányi Imre gyógyszerésznél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerertárban

Ö csász. kir. fensége a SWÉD KIRÁLY által szabadalmazott
Dr. Fr. Lengyel

NYIR-BALZSAMA

Már maga a nyírlé, mely a törzs megfúrása alkalmával a nyírfából folyik, a legkitünőbb szepítőszernek ismertetik emberemlékezet óta; de ha még ezen nedvből a földből a föltaláló előírása szerint vegyszeti uton balzsam készítettik, akkor nyer még csak majdnem csodás hatást.

Ha az arczot vagy más bőrrészeket este bekenjük vele, már a következő regelen a bőr észrevétlenül lehámlik, a mely ezáltal vakitoan fehér és lágy lesz.

Ezen balzsam az arczon keletkezett redőket és himlőhelyeket tisztítja; a bőrt fehéríti, lágyítja, frissíti, legrövidebb idő alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, orr vörösséget, bőrtakát és a bőr minden egyéb tisztátalanságát.

Egy korsó ára használati utasítással 1 frt 50 kr.

Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerésznél Budapesten, Pozsonyban: Pisztory Feix gyógyszerertárban. Temesvárt: Tarczay István gyógyszerertárban. Zágrábban: Mitlbach Zsigmond gyógyszerertárban.

Fő szétküldési raktár: **W. Henn, Bécsben**

„THE GRESHAM”
életbiztosító-társaság Londonban.

Ausztriai fiók:

BÉCS: GISELLASTRASSE 1. sz.

a társaság házában.

Magyarországi fiók:

BUDAPEST. Ferenc József tér 5. sz.

a társaság házában.

Társasági vagyon	frs 79,368,882.80 et
Evi díj és kamatbevételek 1882. június 30-an	15,412,821.75 et
Kifizetések biztosítási és járadék kötvények, valamint visszavásárlások után, a társaság fennállása óta (1848) több mint	128,300,000.—
Az utolsó 12 havi üzletidőszakban a társasághoz több mint	67,185,575.—
értékű ajánlatok lettek benyújtva, a mi által az utolsó 25 évben benyújtott ajánlatok	1,077,022,110.—
frtra rugnak.	

Alapszabályok, biztosítási feltételek és minden bővebb felvilágosítások készséggel nyújthatnak **AUSZTRIA MAGYARORSZAG** minden nagyobb városában létező ügynökségek által

Debreczeni vezérügynökség:

főpiacz, Biederman-ház, I. emelet.

Trieszti kiállítási sorsjáték.

Huzas visszavonhatlanul

1883. februárius 18-án.

1. főnyeremény: 50,000 frt. készpénz vagy 8 000 arany.
2. főnyeremény: 20,000 frt. készpénz vagy 3 500 arany.
3. főnyeremény: 10,000 frt. készpénz vagy 1 750 arany.
4. főnyeremény: Nyakék és fülbevalók gyémántokkal 10,000 frt értékben.

Négy nyeremény: Arany ékszer gyémántokkal és gyönggyel 5000 frt értékben.

Öt nyeremény: Többnemű ékszertárgy egyenként 3000 frt értékben.

987 nyeremény egyenként 1000, 500, 300, 200, 100, 50 és 25 frt értékben.

1000 nyeremény
213,550 frt.
értékben.

Egy sorsjegy
ára 50 kr.

1000 nyeremény
213 550 frt
értékben.

Megrendelések 15 krajczár melléklése mellett a pesti magyar kereskedelmi bank váltóházához intézendők Budapest, Dorotya-utca. 1.

Sorsjegy elárúsítás céljából átveendő sorsjegyek végett a fenti címhez lehet fordulni.

Évfolyam VIII. Jahrgang. Nr. 342. sz. Budapest, 1883. január 1-én.

MERCUR.

Hiteles sorsolási tudósító

Előfizetheti:
BUDAPESTEN
Dorotya-utca 12.
Vidékről
postautalványon.
Bérmentesen
házhöz küldve vagy
posta útján egy
egész évre 2 frt
Hirdetések
legjutányosabb áron
számítottak.

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magán-kötelezvényekről, vasuti, gőzhajzási- és ipar-résztvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb.
Szakirat bank és vasuti ügyekről.

Authentischer Verlosung Anzeiger von österreichisch-ungarischen und ausländischen Lotterie-Effekten, verlosbaren Staats- und Privat-Obligationen, Eisenbahn, Dampfschiff- und Industrie-Aktien und Prioritäts-Obligationen, Pfandbriefen etc. Zeitschrift für Bank-, Finanz- und Eisenbahnwesen.

Man pränumerirt:
BUDAPEST
Dorotheagasse 12.
Von ausserhalb
mittelt Postanweisung.

Franco ins Haus der
mit Postsendung
ganzzählig fl. 2.
Inserate
werden billigst be-
rechnet.

Előfizetési felhívás.

1883. január 1-én új, egész évi előfizetést nyitunk az 1883. évfolyamra. A „Mercur” megjel en magyar német szöveggel 3—4 szer havonként, szűkeg esetében gyakrabban is és pedig közvetlen minden jelentékeny buzás után; ugyanezt közli könnyen felfogható rövidségben, czelszerű és táblázatos felirattal a hiteles sorsbuzási lajstromokat, valamint a hátralékosokat azaz a buzott és eddig fel nem vett nyereményeket, az értékekkel bíró közönségre nézve tehát nélkülözhetlen organum.

Előfizetési díj házhöz hordva vagy postán küldve egész évre **csak 2 forint.**

A „Mercur” kiadóhivatala Budapesten.

Dorotya-utca 12-ik szám.

VALÓSÁGOS TÉNY,

miszerint egyes nők birtokában vannak oly szernek, melyek által a látszólagos fiatalság és ennek „külső előnyei” ezek között szépség, üdőség, a bőr simasága a legkésőbb időkig megtartatik. A híres Pompadour XV. Lajos udvaránál egy ily recept birtokában volt, mely vele született előnyeit ép úgy képes volt a legkésőbb korig megtartani, mint azt képes volt az egész világ előtt eltakarni. — Papírok, melyekben ez tartva volt egy elsőrendű nemes család birtokába jutván, melynek szép bőrén mai napig is csodálkoznak; dr. Rix-nek, ki esetleg a nevezett családnál orvosi és más viszonyban állván, sikerült a nevezett receptbe betekintni, tehát a fenti Pasta Pompadour-é egy felülmulhatlan szert a világ előnyére közre bocsátani.

Az egyedüli gyógy és conserváló-szer, mely által szeplő, májfolt, kütég, vörheny vagy más az arczon előforduló kellemetlenségek a leggyorsabban eltávolíthatók és e mellett az arcznak ifju üdőséget kölcsönöz. Soknemű bizonyítvány ezen felülmulhatlan arczpaszta kitünőségéről a főraktárban mindenki által megtekinthető.

Hamisítások kikerülése végett vételnél csak a dr. Rix féle Pompadour pasta készítőjéhez kell fordulni; számtalan szer létezik ezen vagy más hasonló név alatt, mely a vevőnek mint felülmulhatlan ajánlatik és soha a czéluk meg nem felelnek, miáltal kételyre adnak okot; a valódi Pompadour pasta hatása soha el nem marad, és mindenki, ki egyszer használta, további használatra vagy másnak ajánlatára fogja utalni, — tehát dr. Rix aláírására különösen kell figyelni.

Wilhelmine Rix.

Rix Adalbert özvegye, dr. medic. és sebész a pompadour paszta egyedüli készítője.

Wien, Stadt, Adlergasse 12. I. Stock saját házában.

Egy tégely ára 1 frt 50 kr.

Nem hatástanál e pénz akadály nélkül visszaadatik. Köszönő iratok nem közöltetnek.